

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične številke se prodajajo po 3 nov. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornberga itd. Zastavalec št. 5 nov. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 kolona. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, smatranice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema inšeriatni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in stožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorje.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročnike brez dopolnjenega naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdatke „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.80.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in ne vračajo.

Naročnina, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik konzervirni lista „Edinost“. — Nastanila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Polno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 3. Seja je bila otvorjena ob 10-30. Zbornica je nadaljevala specialno debato o proračunu ministerstva za notranje stvari.

Bosanski deželni zbor.

SARAJEVO 3. — Na dnevnem redu je agrarna predloga. Klopri Srbov so prav dobro zasedene, od hrvatsko-muslimanske večine so navzoči le štirje poslanci. Poslanec Stojanović je protestiral proti postopanju večine.

Predsednik je konstatiral nesklepnost in je prekinil sejo za četrt ure. V kuloarjih se govori, da večina radi tega ni prišla na sejo, ker se nekoliko muslimanov brani podpisati muslimansko-hrvatski dogovor.

Ko je bila seja zopet otvorjena je zbornica pričela razpravljati vladno predlogo tihočo se dajanja posojil za svobodno odvezo kmetov. Civilni adlatus baron Benko je nato povzel besedo, da bi priporočal predlogo. Nato je bila debata odgodjena na jutri.

SARAJEVO 3. Zakon o fakultativnem odkupu kmetov, o katerem je začelo danes posvetovanje v deželnem zboru, namurava podpiranje prostovoljnega odkupovanja kmetov s pomočjo deželne uprave, ki bo dajala pod posebno ugodnimi pogoji posojila do višine zneska odkupa oziroma urednosti zemljišč in ki bo pooblaščen, da bo v svrhu, dobavljenja potrebnih sredstev smela dajati zadolžnice, ki se bodo imenovala obveznice za odkupovanje kmetov. Vse troške, ki so v zvezi z odkupom, nosi deželni erar. Zakon stopi v veljavo z dnem, ko bo razglašen.

Zasebni zavodi zgubijo vse predprave, ki so jim bile dovoljene, ne da bi imeli pravico zahtevati kako odškodnino. Agrarni odsek je v predlogi izvršil le nekatero za kmete ugodne spremembe, na katere je vlada pristala. Pri priporočevanju predloga je civilni adlatus baron Benko pobijal trditve, da vlada dosedaj ni še ničesar storila za rešitev agrarnega vprašanja. Dokazuje, kaj vse je vlada dosedaj že ukrenila za ureditev pravnega razmerja med kmeti in posestniki ter v svrhu podpiranja odkupa kmetov. Navaja številke, ter dokazuje da je bilo pod tridesetletno okupacijsko upravo odkupljenih 38.702 kmetov. Odkupna svota znaša 32 milijonov kron. S predloženim zakonom bo akcija za odkupovanje kmetov pospeševana.

Kršćansko socijalni kandidati na Dunaju.

DUNAJ 3. Uradna korespondenca kršćansko-socijalne stranke „Austria“ javlja, da bo kršćansko-socijalna stranka kandidirala vse dosedanje bivše poslance, izvemši Axmanna, ki je bil radi znanih škandalov izključen iz stranke.

Agrarna politika v Grški.

ATENE 2. Zbornica je po daljši debati sprejela predlog glede nasilnega razlaščenja veleposestev v Tesaliji ter izžrebanja istih med kmete.

Novo špansko ministerstvo.

MADRID 3. Novi kabinet je sestavljen nastopno: Canalejas, predsedstvo; Vaba-

rino, notranje stvari; Garcia Prieto, vnanje stvari; Gasset, javna dela; Gimeo, uk; Barosso, pravosodje; general Luque, vojna i Pidar, mornarica.

Reforma državne železniške uprave.

DUNAJ 3. — Pod predsedstvom člana gosposke zbornice dr. Russa in v prisotnosti železniškega ministra Globinskega se je začela danes seja organizacijskega pododborja, ki ga je izvolila uprava odbora državne železniškega sveta. Pri tem sta člana dr. Kolischer in dr. Licht čitala skupno sestavljeno predporočilo o reformah, ki naj bi se jih izvedlo. Sklenilo se je, da se da poročilo natisniti, ter da se skliče proti koncu tega meseca seja.

Deležnizborske volitve v Bukovini.

ČERNOVICE 3. Včeraj se je vršila deželnozborska volitev iz splošne kurije. — Izvoljenih je bilo: šest kandidatov romunske narodne stranke, 5 Mladomalorsov, en socijalni demokrat, 2 nemška nacionalca. V volilnem okraju Černovice (mesto) je potrebna druga volitev. Iz dveh okrajev niso še znani volilni vspehi.

Kuga v Indiji.

AMSTERDAM 3. V nizozemski Indiji se širi z veliko brzino kuga. Minoli teden je bilo registriranih 335 slučajev obolenosti, od teh je bilo 224 s smrtnim izidom.

LONDON 3. Neka brzjojavka „Reuterja“ iz Batavije javlja, da je v vshodni strani Jave izbruhnila bubonska kuga. Dosedaj je umrlo 100 oseb.

Na Ogrskem ni kolere.

BUDIMPEŠTA 3. Bakteriološka preiskava je dognala, da v sumljivem slučaju kolere v granski županiji ne gre za kolero.

Velika stavka pristaniških delavcev.

PARIZ 3. Listi poročajo, da je zveza pristaniških delavcev minulo noč izdala proglas, v katerem pozivlja pristaniške delavce in delavce dokov ob kanalu La Manche in atlantskega Oceana, da stopijo še danes v stavko, ker se zdi, da hočejo brodolastniki razrušiti delavsko organizacijo.

Otvoritev mednarodnega umetniškega kongresa v Rimu.

RIM 3. V prisotnosti kraljevske dvojice, naučnega ministra, načelnikov oblastnih in mnogoštevilnih dostojanstvenikov je bil danes otvorjen mednarodni umetniški kongres. Imenom zunanjih umetnikov je govoril ravnatelj francoske akademije Cardus Duran.

Novi ruski minister mornarice.

PETROGRAD 3. Car je imenoval dosedanega pomočnika ministra vojne mornarice viceadmirala Grigoroviča za ministra vojne mornarice.

Vojaška posvetovanja v Budimpešti.

DUNAJ 3. Nadvojvoda Evgen je prišel sem, da bi se udeležil vojaških posvetovanj, ki začnejo jutri in za katera so določeni trije dnevi. Tudi več generalov, ki se udeležijo posvetovanj, je že dospelo sem.

TURČIJA.

Ustaško gibanje v Albaniji.

BEROLIN 3. Wolffov biro poroča danes iz Carigrada: V soboto so turške čete po zmagovitem boju osvobodile mesto Tuzi ob črnogorski meji, ki so je oblegali

ustaški Malisori. S tem je odločen poraz ustašev. Turške čete so dosegle ta uspeh, še preden so mogla od tukaj odposlana ojačenja dospeti na bojišče.

SOLUN 3. Vojni minister je ustregel zahtevam prebivalstva v Gusinju, ter je tudi tam sklical črno vojsko. Črnovojniki so bili že sinoči pripravljeni in so šli proti Skadru. Redne čete in prostovoljci so zadeli pri Kastrotu na Arnaute. Boj je bil krvav. Za danes se pri pričakuje z gotovostjo, da bodo Arnauti pregnani iz mesteca Tuzi. Kajmakam in civilni funkcionarji se nahajajo v utrjenem kraju Chanik-u.

CETINJE 3. Čete, ki so minoli terek odšle iz Skadra, so na ozemlju Kastrotov naletele na hud odpor od strani upornikov. Isti so se branili do sobote. Toda četam se je posrečilo da so obkolile pozicijo ustašev, ki so se umaknili v bližnje gore, od koder so jih tudi prepadile čete vzlic obupni brambli.

SKOPLJE 3. Vlada meni, da se ustaja razširja v vzhodni Albaniji. Govori se, da sultan na noben način ne odloži svojega potovanja po Makedoniji.

SOLUN 3. Bojne čete, in sicer batalijon nizamov, batalijon črne vojske in oboroženi dobrovoljci, ki so šli proti skadarskim Arnautom, so imeli v začetku malo sreče. Arnauti so bili oboroženi z Mauserjevimi puškami, ki so jih bili ugrabili iz neke vladne orožarne, dočim so imeli dobrovoljci in črnovojniki le Martinjeve puške. Boj pri Skadru in Tuziju je bil zelo srdit in krvav. Dobrovoljci in vojniki so bili večkrat odbiti in so zamogli Arnave še le včeraj predpoludne potisniti nazaj in zopet zasesti Tuzi. Oba dneva so imeli vojniki petdeset mrtvih in mnogo ranjenecv. Tudi dobrovoljci so imeli občutne izgube. Arnauti so baje imeli okoli 200 mrtvih in ranjenih. Iz Preveše sta odplula dve topničarki, da boste stražili obrežje.

Budimpešta 3. Finančni odsek prestolnice je odobril predlog poročevalca, da se vsprejme ponudbo skupne oferte Crédit Lyonnaisa in Banque de Paris des Pays Bas za stot milijonsko posojilo prestolnice, ki se bo obrestovalo po 4% in katerega se prevzame po kurzu 90-41 1/4%.

Mannheim 3. Tukaj je pričelo štrajkati 2000 pristaniških delavcev, ker jim nočejo povišati dneine.

Dunaj 3. Ministerski predsednik baron Bienerth, ki je pred par dnevi nekoliko obolel, je ozdravil in je danes zopet prišel v svoj urad.

Rim 3. Ministerski svet je odobril avstrijsko-italijanski dogovor glede železniške zveze Valsugana.

Nancy 3. Del pristaniških delavcev je začel štrajkati.

Karlovci 3. Predsednik najvišega računskega dvora dr. baron Gautsch je sinoči dospel semkaj na štiritedensko lečenje.

Afera dra. Hinkovića.

Uradni list zatrjuje slovesno, da hrvatska vlada ni nikakor vplivala na kazensko postopanje proti glavnemu branitelju v „veleizdajniškem“ procesu, dru. Hinku Hinkoviću, da sodišča postopajo marveč popolnoma neodvisno od vsake politične ingerence.

opominjal sina, naj se že enkrat odloči za ženitev. Ali sin, ki je bil navajen na vojaško samopašno življenje, ni hotel ugrizniti v to jabolko na noben način. „Nisem še dobil prave“, je bil odgovor očetu, ki se je jezil, da je moral vzeti na znanje tak piškav izgovor svojega edince, katerega ni mogel zalagati z denarjem za njegovo lahkomišno življenje.

Tem srečnejši je bil stari, ko mu je sin povedal, da je pripravljen oženiti se. Oče je bil zadovoljen z izbiro bodoče sinuhe. Jelena je bila uglednega in bogatega rodu, mlada in zelo lepa, a gotovo bo tudi dobra. Starec se je od srca radoval na sinovi odločitvi in mu je rekel, da pojmeta takoj jutri snubit.

In v resnici sta drugi dan opoludne stari sivi podžupan in njegov sin šla v Gitiho hišo. Ko je Gita opazila sina z očetom, je vedela takoj, za kaj se gre ter je z veseljem vsprejela došleca. To je ohrabilo podžupana.

„Čuli smo, dobra vaša milost,“ je pričel podžupan, oponašujoč šaljivi način, kakor snubijo kmetje deklice, „da imate za ženitev godno deklico, Jeleno; a jaz zopet fant, ki ima rad to deklico. Ne bi bila slaba stvar, da se ta dva vzameta. Morda da gospod Bog blagoslovi, pa bo srečno. Kar se mene tiče, sem za to, samo ne vem, kaj poseče vaša milost na to?“

Stvar da se nahaja sedaj sub judice in zato da se je moralo prepustiti sodišču, da nepristranski in objektivno izreče svoj pravorek.

Tako govori uradni list. Ni dvoma, da je ta izjava inspirirana od zgoraj, če ni bila celo koncipirana v dvoranah banske palače na Markovem trgu. Za trditve v tej oficijozni izjavi, smemo torej smatrati odgovornim bana Tomašića samega. On je odgovoren, da se tu slovesno zatrja nekaj, kar je očividna — neresnica. Lepe so besede, ki so jih vladna gospoda poslala v svoje glasilo, ali veruje jim ne nikdo, kdor zna misliti. Naj zvane še tako lepo in korektno, vendar so brez vsake veljave, dokler obstoji dejstvo, da bo imel dra. Hinkovića soditi isti sodni dvor, izza „veleizdajniškega“ procesa, ki se čuti žaljenega po inkriminirani vlogi dra. Hinkovića, in sicer na podlagi izpovedeb (kakor prič) tistih proslulih Pa-vešićev in Košutičev, ki so v „veleizdajniškem“ procesu igrali toli žalostno vlogo in ki so se svojim postopanjem proti nesrečnim žrtvam tega tendencijskega političnega procesa nepopravljivo kompromitirali hrvatsko justico pred vso civilizirano Evropo. Pripravlja se torej nov justični škandal, ko bo videl svet, kako sodijo in pričajo le ljudje, ki so sami zainteresirani na stvari in ki bi mogli biti objektivni le tedaj, če bi ne bili — ljudje! Jasno na dlan je, da se pripravljajo nov politični tendenčni proces, ki mora le še bolj kompromitirati hrvatsko justico, ako je to sploh — še možno. Jasno je, da je rezijsa povsem enaka, kakor je bila ona, ki je inscenirala in vodila „veleizdajniški“ proces — tisto nečuvno sramoto. A to je tem usodnejše — za dra. Hinkovića in za justico — z ozirom na težo obtožbe proti dru. Hinkoviću. Tožen je namreč radi zločlna obrekovanja in pregreška motenja javnega miru.

Pripravlja se torej zopet senzacionalen monstre-proces, ki zavzame gotovo velikan-ske dimenzije, prvič zato, ker se brez-dvomo razgne zopet ves „veleizdajniški“ proces, v drugič in posebno še zato, ker so se ne le vsi branitelji iz tega procesa, ampak tudi drugi odvetniki v deželi — skupno kakih 60 — ponudili svojemu kolegi dru. Hinkoviću za branitelje. Se več: čuje se, da hočejo vsi izjaviti pred sodiščem, da se pridružujejo inkriminiranim trditvam dr. Hinkovića, vsled česar ne bo državnemu pravdnistvu preostajalo drugega, nego da dvigne obtožbo proti vsem tem osebami!

Razvoj te senzacijske justične . . . politične afere utegne postati za hrvatsko justico in za vse tiste faktorje v monarhiji, katerim ta justica slepo služi, še bolj katastrofalen, nego je bil „veleizdajniški“ proces. Se svojo obtožbo proti dru. Hinkoviću je državno pravdnistvo vrglo težak kamen v itak že razburkano vodovje, ali valovje, ki je je državni pravdnik provzročil s tem, se utegne razširiti tako, kakor ni mislilo drž. pravdnistvo. Tedaj namreč še ni bilo znano, kar je pozneje razkril posl. Budisavljević v hrvatskem saboru, da ima namreč hrvatsko-srbska koalicijska v rokah originalno korespondenco med načelnikom zagrebške policije in propalco Nastićem in njegovimi jednako — vrednimi kompanjoni, katere dokazuje na brezdvomen način, da so bili ti subjekti najeti in plačani od vlade. Ta ko-

Vprašanje je padlo, sedaj se mora oglašiti tudi odgovor.

„Tudi jaz mislim,“ je pričela Gita s smehom, „da ne bi bilo slabo, če bi se vzela. Upam, da se vaš sin ne bo kesal; deklica je mlada in dobra, in tudi nekaj denarja bo imela. Če se bo vaš sin v bodoče bolj zanimal za gospodarstvo in manj kartal, bo srečno.“

Mladi Petković se je moral nasmejati k tej pripombi, ki je bila prvi dober nauk od bodoče tašče za njegovo zakonsko življenje.

„Aha, ali si slišal!“ je zaklical podžupan zelo zadovoljen, da je tudi Gita spomnila na to. „Pusti karte, to ti pravim vsak dan. Zapomni si dobro! . . . A sedaj mislim, da je posel gotov?“ se je obrnil proti Giti.

„Gotov, vaša milost!“ je odgovorila Gita dajajoč roko podžupanu in njegovemu sinu. „Deklica je vajina . . . za danes naj to zadostuje, a ostalo uredimo kasneje.“

Srečna in zadovoljna sta se oče in sin poslovila od Gite. Jelena je izprošena in to je bilo glavno. Nje ni nihče vprašal, ali jej je prav ali ne. Na to se ni pazilo v tedanjih časih. Kar so odločili stariši glede možitve, temu so se morali pokoravati otroci.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Udovica.

Povest iz 18. stoletja. — Napisal I. E. Tomić.
Poslov. Štefan Klavs.

„Zelo sem vama hvaležen! Če ostanete dlje časa tu, mi bo zelo ljubo, če me večkrat obiščete.“

„Pridevi, carissimo, ne bojte se!“ . . . In toliko časa ostanem pri vas, dokler nama dopustite, je obetala baronica.

Prisotnost dam je zelo dobro vplivala na bolnika. Gita se mu je sedaj zdela mnogo dražestnejša, nego preje. Bilo mu je gorko in mehko okoli srca, kadar je zapažal, da njeno oko z zadovoljstvom počiva na njem.

Gospi sta marljivo obiskavali bolnika, ki se mu je stanje vedno boljšalo. Pudencijana je porabila čas v Varaždinu, da je tudi bana pridobila za svoj načrt. Grof Nadaždi je taLoj postal njen iskren zaveznik. Gita mu je izredno ugajala radi njene lepote, a njeno premoženje je bilo tudi precejšnje. Prepričan je bil, da protonotar ne najde v vsej Hrvaški boljše žene od Gite, in to mu je povedal tudi ban.

Naposled je bil tudi protonotar prepričan, da mu je Gita usojena za ženo.

Cez deset dni, odkar sta prišli v Varaždin, sta se odpravili v Zagreb. Poslavljajoč se od Gite, je protonotar porabil priliko, da jej je rekel natiem in iskreno: „Hva'a vam, Gita, na vaši skrbi . . . Čez nekaj dni pridem v Zagreb . . . in tam vam povem . . .“

Ni vsega povedal, kar je imel na mislih, ali Gita ga je vendar dobro razumela. Z zadovoljnostjo v srcu se je vračala v Zagreb. Tudi Pudencijana je bila zadovoljna s tem „izletom“ v Varaždin. In kako tudi ne? Govorila je zadnjo besedo z Gito glede njene možitve s protonotarjem in dobila je obljubo, da ga vzame. Giti je tudi ugajalo, da se je vsa boljša družba zanimala za njeno možitve, še celo ban sam. Delovalo je na njo tudi to, da je vsakdo hvalil protonotarija in mu prorokoval sijajno bodočnost — v prvi vrsti plemstvo, po katerem je ona vedno hrepenela. Gita se je povsem sprijaznila z mislijo, da postane protonotarjeva žena.

XIII.

Gospod podžupan Petković se je že nekaj let jezil, zakaj ne misli njegov sin Ivan na ženitev. Bil je edinec in z njim bi drugače izumrlo plemo. Ni bil več mladič, temveč zrel mož — in pri takih se čisto dogaja, da se jim zakon omrzi. Često je

respondenca dokazuje tudi, da je bilo tudi državno pravdnštvo preko šefa zagrebske policije v zvezi s temi subjekti, da je torej dobro vedelo, na kakov način in s kakimi ljudmi so se pripravljali „dokazi“, a je vendar dvignilo obožbo, ki naj bi celo vrsto ljudi spravila eventuelno tudi na vislice!! Človeku se je že lasje že ob sami misli, da je možno kaj takega v državi, ki naj bi bila pravna in moderna. Razkritja Budisavljevičeva so delovala na vso javnost kakor največja senzacija, kakor bomba. Ali še ni dovolj temu. Govori se, da koalicija z Budisavljevičevimi razkritji niti še ni izstrelila svojih glavnih topov in da utegne priti na Hinkovičevem procesu še do hujih razkritij.

Nastop braniteljev iz „veleizdajniškega“ procesa in drugih hrvatskih odvetnikov, ki so se dru. Hinkoviču ponudili za branitelje in ki se hočejo osebno izpostaviti za resničnost Hinkovičevih trditev, je pa vsakako jako tolažljiv pojav, ker dokazuje, da je v hrvatski inteligenciji še ljudij s plemenitim srcem in budno vestjo, ki so pripravljeni tudi osebno trpeti za resnico in pravico.

Poleg tega tolažljivega pojava pa moramo gledati drug — zelo žalosten, sramoten pojav. Mislimo na vedenje takozvanih krščanskih socialcev, ki nimajo v sebi niti toliko človeškega srca in najelemenarnejše dostojnosti, da bi se držali vsaj v rezervi. Istotako, kakor so za časa „veleizdajniškega“ procesa divjali proti nesrečnim žrtvam, glasno odobravaje vse orgije Košutičev in Accurtijev, in so pomagali spravljati nedolžne ljudi na vislice, tako ščuvajo tudi sedaj proti dru. Hinkoviču in igrajo vlogo rabeljina, ki je na razpolago vsaki strahovladni. In to zato, ker je Hinkovič branil — Srbe, ljudi druge vere! To je že eksces strankarske strasti in verskega fanatizma, ki le vlača v blato visoko etiko resnično religioznega čuta.

Ali zopet gledamo poleg tega pojava politične perversnosti tolažljiv pojav: ogromna večina naroda se ne daja zavajati od teh pobesnelih dervišev, marveč je se svojim sočutjem na strani žrtve dra. Hinka Hinkoviča!

Volitve in Slovenci.

Trst, 3. aprila.

Ples torej zopet prične, oziroma je že pričel. S. L. S. je izdala na svoje volilne manifest, v katerem klerikalni poslanci pozdravljajo razpust državnega zbora, ki da izčisti zrak in razbije mnogo starih „zmot“. Nar. napredna stranka je že imela sestanek zaupnikov, na katerem je bila na predlog dra. Tavšarja izrečena dosedanemu poslancu Ivanu Hribarju zahvala za njegovo požrtvovalno delovanje, a obenem so zaupniki sklenili ga naprositi, da zopet vsprejme kandidaturu. Agencija Herzog je sicer že poročala, da Hribar ne misli več kandidirati. Narodno-napredna stranka napne gotovo vse svoje moči, da Hribarja, ki uživa zaupanje v ljubljanskem prebivalstvu, odvrne od te namere.

S. L. S., ki je imela na Kranjskem doslej vse mandate v rokah, napne vse svoje moči, da si pribori tudi ljubljanskega. Zato bo volilni boj v Ljubljani izredno hud, zlasti ako upoštevamo tudi dejstvo, da se vrše 23. t. m. občinske volitve in bo ljudstvo še polno volilne mrzlice. — Na Kranjskem se menda nič ne izpremeni, ker je težko verjetno, da bi si klerikalci priborili tudi ljubljanski mandat.

Drugače na Štajerskem. S. L. S. si je pri dopolnilnih volitvah že priborila mandat pok. Jezovnika in težko, da bi si ga Narod. stranka na novih volitvah zopet priborila. Hud boj bo vsekakor v Savinjski dolini, v okraju dosedanega poslanca Robleka. Roblek je leta 1907. kakor kandidat Narodne stranke zmagal vsled svoje poznanosti in ugleda, ki ga uživa po vsej Savinjski dolini. Res je v njegovem okraju mnogo naprednega elementa, vendar bo treba hudega napora od strani Narodne stranke, da si ohrani ta mandat. Zanimiv bo boj v dosedanem Plojevem okraju.

Ker Ploj ni vstopil v njih klub, ampak v klub južnih Slovanov, so ga klerikalci strastno napadali in mu skušali izpodkopati vsak ugled. Ako bo Ploj letos sploh kandidiral, bo moral nastopiti kakor „slogaš“, ali pa na programu Narodne stranke, ki pa ni verjetno. Vsekakor bo tudi v tem okraju volilni boj hud.

Na Koroškem, kjer imajo Slovenci v rokah samo en mandat, t. j. Grafenauerjev, bo hud boj z Nemci, vzlic temu, da je leta 1907. Grafenauer prodrl z velikansko večino. Nemška grabežljivost bi hotela Slovincem iztrgati njihov edini mandat. Vendar upamo, da se to ne zgodi. Žilavost koroških Slovincov bo že skrbela za to.

Kakor se čuje, Grafenauer ne misli več kandidirati in bo mesto njega kandidiral klerikalec dr. Brejc. Vendar ne vemo, koliko je na teh vesteh resnice.

Tudi na Goriškem utegne postati volilni boj zanimiv. Gregorčičeva stranka, ki je posedovala od treh dva mandata (v goriški okolici in v gorah), se vrže z vso silo na Kras, kjer bo bržkone kandidirala dra. Stepančiča.

A tudi v goriški okolici ne pojde tako gladko za Gregorčičevo stranko, ker se je — sodeč po vspehih zadnjih občinskih volitev — v raznih velikih občinah napredni

element znatno okrepil. Z druge strani pa bo za časa volitev mnogo naprednih volilcev odsotnih iz dežele, kar bo seveda klerikalcem v prilog.

V Istri, v slovenskem okraju bo bržkone izvoljen slovenski kandidat brez vsakega boja kakor l. 1907.

Slednjič podajmo še nekoliko perspektive o volilnem boju pri nas, na Tržaškem. Naša zavedna okolica je leta 1907. v ogromni večini volila narodno ter si izvolila našega dr. Rybafa. Naš dosedanji poslanec se je sicer na nedeljskem shodu odpovedal kandidaturi, a mi smo prepričani, da njegovi volilci te izjave ne vsprejmejo na znanje. Naša in njegovih volilcev želja je, da ostani dr. Rybaf tudi naprej zastopnik naše okolice! Vzlic vsem klevetam je ostalo zaupanje do dra. Rybafa neizkaljeno in čisto. O tem naj bo dosedanji naš gosp. poslanec prepričan. Napadi od izvestnih strani naj ga ne odvrnejo od nadaljnjega uspešnega dela za tržaške Slovence. Naravno, da postavimo Slovenci tudi v mestu svoje lastne kandidate, ki bodo našim nasprotnikom delali sive lasi.

To bi bila v kratkih potezih perspektiva za bodoče volitve. Morda smo se v kaki podrobnosti motili, vendar bo celotna slika soglašala z dejstvi. — Sedaj pa veselo na delo!

Narodni muzej v Gorici.

(Iz Gorice).

x Gotovo so čitatelji „Edinosti“ že večkrat čitali v goriških listih o „Narodnem muzeju“ v Gorici. Marsikdo si je morda mislil, da je stvar brezpotrebna, da je zopet kak nov narodni davek ali kaj takega. No, o vsem tem nič. Stvar nikakor ni brezpotrebna, kajti danes je to že kulturna potreba vsakega naroda, ki se zaveda svoje moči, svoje kulture in svoje minulosti. Skrb za narodne stvari, to je pač naša sveta dolžnost. Tega se zavedajo danes vsi kulturni narodi in skoro povsod ustanavljajo muzeje, zbirke itd. Pri nas na Slovenskem imamo največje muzeje v Ljubljani, v Trstu in v Gorici. Toda ti muzeji še niso storili vsega in še dosti blaga je raztrešenega po naši domovini, ki kliče po delavcih. Centralna komisija za ohranitev zgodovinskih spomenikov na Dunaju krepko podpira vsako tako stremenje in vsprejema v svoja poročila članke o vseh avstrijskih provincih, kjer se je kaj storilo v tem oziru.

Potreba po individualni izrazitvi je privela tudi pri nas na Slovenskem do manjših krajevnih muzejev. Tako n. pr. so ustanovili v Beli Krajini že lani lokalni muzej, kjer se bo hranilo vse, kar je v tem oziru važnega za Belo Krajino. Pri nas na Goriškem se je ustanovilo tudi že lanskega leta „Muzejsko društvo“ za Goriško, ki si je stavilo za nalogo, zbrati in urediti kar je našega po Goriškem. Res imamo tu že deželni muzej, a ta nima za nas tiste važnosti, ki bi jo moral imeti. Tudi goriško mesto je ustanovilo svoj lastni muzej in nabralo že marsikaj tudi po naših krajih, dosti naših objektov, kateri sedaj veljajo tam za — laške!

Zadnji čas je bil torej, da so se zbrali v Gorici možje, ki so uvideli potrebo takega podjetja in ustanovili to novo društvo.

Zato pa, ker se nameruje napraviti tudi v Kopru takov italijanski muzej, ki bo razširil svoj delokrog gotovo tudi po slovenski naši okolici, se obračamo sedaj do cenjenih čitateljev „Edinosti“ naj se tudi oni pobri-gajo za to novo goriško podjetje in naj se prikažejo kakor člani in kakor darovatelji. Članarina znaša letno le 4 K. Darovi, (stare listine, knjige, posode, orodja, narodne noše itd.) vsprejema društveni gospodar gospod Drufovka, trgovec v Gorici, Gosposka ulica, članarino pa blagajnik, poštni kontrolor G. Dietz, ali društveni predsednik g. prof. Gwaiz v Gorici.

Podpirajte nas torej, dragi rodoljubi, v tem stremljenju po geslu „iz naroda za narod“, da nam bo čimprej možno misliti na otvoritev našega „Narodnega muzeja“.

Ljudsko štetje.

Nesramne mahinacije.

Fran Stanič, stanujoči v ul. Acquedotto št. 70, IV, je pravilno izpolnil svojo zakonodajno dolžnost. Edino, kar je bilo nepravilnega, je bil po mnenju revizorjev dejstvo, da je pola izpolnjena v — slovenskem jeziku. Da-si je bilo — kakor rečeno — vse pravilno vpisano — je bil Stanič vendar pozvan v sekcijo v ulici Gatterij. Tu so zahtevali od njega, naj napravi novo naznanilnico, v kateri naj navede tudi druge jezike, ki jih govori, kar pa je Stanič odločno odklonil. Zato pa so za dan 31. marca pozvali njegovo sorodnico Ivanka Mihalič, ki stanuje pri Staniču. Prijeli so jo, češ, kako da je mogla navesti slovenski občevelni jezik, ko vendar nikdar ne čuje slovenski govoriti?! — Odgovorila je, da je to laž, ker ona govori s Staničem vedno le slovenski. Na to je vprašal uradnik Mihalec, kako da govori neki Rudolf Jakonič, ki je tudi istotam stanoval. Odgovorila je, da slovenski, ker je Slovenec. Na to je uradnik: Kako pa govori sedaj, ko je uslužben v mestni naročnici pri sv. Ivanu? Na to nevedno vprašanje je Mihaličeva vredno nagovorila: To mene ne briga,

kako govori v službi, pri nas je govoril slovenski!

Razježen radi tega odgovora je vskliknil uradnik: „Sedaj pa le pojte k svojemu sorodniku in „držite si ga na gorkem“ (lasilo tegni in caldo).

To je skrajno! Ako si jim kaka nesramna mahinacija ni posrečila, pa brijejo norce iz njih! Magistratova politika postaja res že — desperatna.

Dnevne novice.

Prebivalstvo Kranjske. Glasom površnih vspehov ljudskega štetja ima Kranjska 525.083 prebivalcev, 16.933 več nego leta 1900; hiš je 91.014, v katerih je stanovalo 107.320 strank.

Manevri vojne mornarice v Dalmaciji. Iz Zadra poročajo, da se bodo letos vršile vaje vojne mornarice s peto vojno brigado v južni Dalmaciji. Poveljnika pri teh vajah bosta prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand in načelnik generalnega štaba Konrad pl. Hötendorf.

Bivši minister Prašek ne bo več kandidiral. Praška „Samostatnost“ poroča, da ne bo več kandidiral vodja češke agrarne stranke bivši minister Prašek.

O vsesokolskem zletu v Zagrebu. Tehniške priprave za ta zlet so že skoraj gotove. Javnih vaj se udeležijo okoli 3000 hrvatskih in drugih slovanskih Sokolov.

„Društvo prijateljev južnih Slovanov“ (Tovarzystwo Przyjaciół Słowian południowych) ustanovijo v Krakovem dne 30. t. m. O tej priliki se bo vršil tudi sestanek južnih Slovanov.

Domače vesti.

Osebnosti iz poštnih stroke. — Višnjemu poštному oficijalu Adolfu Kreiselu v Puli je podeljeno istotam mesto poštne kontrolorja, poštni kontrolor Ivan Hafner v Ljubljani je pa imenovan pošt-nim višim kontrolorjem.

Imenovanja v policijski službi. Namestnik je imenoval začasnega policijskega koncipista Rudolfa Modriča v Trstu za definitivnega policijskega komisarja, dosedanja začasnega policijskega koncipista Mihaela Mežo tudi tu in dr. Arturja Sterlini v Trstu za definitivnega policijskega koncipista; začasnega konceptna praktikanta Huga Dietz in Josipa Sinkovec v Trstu za začasnega konceptista, pustivši jih na dosedanjih službenih mestih.

Sprememba garnizije. Prvi batalijon 97. pešpolka, ki je bil nekoliko let v posadki v Sežani se je vrnil v naše mesto, ker je bil 20. lovski poljski batalijon premeščen v sv. Lucijo—Tolmin.

Priprave za volitve v poslansko zbornico. V včerajšnji seji odbora našega političnega društva je bilo sklenjeno, da se bo vršil v soboto dne 8. t. m. ob 8. uri zvečer v Sokolovi telovadnici sestanek zaupnikov za mesto.

V nedeljo, 9. t. m. ob 9. uri predpoludne istotam sestanek zaupnikov za okolico. Zaupnikom izza zadnjih volitev kolikor so njihovi naslovi znani, se pošljejo posebna vabila. Vendar pa posebno glede mesta, računa odbor političnega društva s tem, da se na sobotnem sestanku poleg pismeno povabljenih oglašijo tudi drugi, ki so po svoji rodoljubnosti, po zmožnosti in po marljivosti poklicani v to, da sodelujejo pri volilnih pripravah.

Z ozirom na kratko odmerjeno dobo, je potrebno, da se naglo organizujemo, zato da po Velikinoči popolnoma pripravljeni stopimo v volilni boj, za katerega preostane potem še poldrugi mesec.

Otvoritev srbskega otroškega zabavišča v Trstu. Minolo nedeljo opoldne po slovesni liturgiji, na kateri je srbsko akademsko pevsko društvo „Balkan“ iz Zagreba pelo „Osana“, se je vršilo slavnostno otvorjenje srbskega otroškega zabavišča, ustanovljenega po srbski cerkveni občini. Namestnik predsednika cerkvene občine G. Lazo Aničić je v daljšem lepem govoru do mnogoštevilnega občinstva, med katerim je bilo tudi mnogo Slovencev, povdarjal pomen te ustanove za narodno vzgojo srbske dece v Trstu. Govornik je v svojem govoru podal tudi obširno zgodovino postanka in razvoja srbske občine v Trstu ter se spominjal raznih dobrotnikov iste. Povdarjal je, kako se je občina iz začetka zavedala le svojega značaja narodne cerkve, dočim se sedanja uprava zaveda, da narodna vzgoja ni možna, ako ni preskrbljeno za narodno vzgojo že v najnežnejši mladosti.

Posebna zasluga za ustanovitev otroškega zabavišča gre sedanjemu predsedniku cerkvene občine, g. Aleks. Mičiću, ki se je z vso vnetostjo zavzel za to misel. V trajen znak hvalečnosti za to njegovo prizadevanje je dala občina napraviti sliko g. Mičića, ki naj krasno prostoro otroškega zabavišča, in ki naj spominja deco na svojega dobrotnika. Konečno je še zaklical govornik „Slava“ spominu pok. Škuljeviča, ki je toliko žrtvoval za srbsko cerkveno občino. G. Aničić je ginjeno odgovarjal predsednik občine G. Mičić, ki se je zahvalil na izkazani mu časti, povdarjajoč, da gre zasluga za oživotvorenje misli glede osnutja zabavišča vsem članom cerkvene uprave, ki so ga u tem prizadevanju krepko podpirali.

Na to sta dve deklici in en deček, gojenci zabavišča deklamirali kratke pozdrave,

nakar so bili vsi gojenci obdarjeni s sladšćicami,

Po govorih je župnik srbske cerkvene občine blagoslovil prostore zabavišča. Po govorih in med cerkvenim obredom so peli pevci srbskega akad. pevskega društva „Balkan“ iz Zagreba.

Večerni koncert in komers, o katerima smo poročali v včerajšnji številki, sta se vršila v proslavo otvorenja srbskega otroškega zabavišča ter sta bila vreden zaključek tega pomenljivega dogodka v življenju tržaških Srbov. V včerajšnjem poročilu o komersu nam je dodati, da je vrsto govorov zaključil g. dr. Krstulović, predsednik „Dal. skupa“, ki je napil srbskim gostom ter povdarjal važnost jugoslovanske narodne edinstvi. Tega govora nismo omenili v včerajšnji številki, ker je moral naš poročevalec radi službene dolžnosti še pred zaključkom zapustiti komers.

V pojasnilo. Čujemo, da se govori, da je bilo „Dramatično društvo“ vprašano radi prostora za koncert, ki ga je srbsko akademsko društvo „Balkan“ iz Zagreba priredilo minolo nedeljo, a da Dramatično društvo dvorane ni dovolilo. Mi smo se tozadevno na kompetentnem mestu informirali, ter doznali, da niti odboru, niti kakemu posamičnemu odborniku Dramatičnega društva ni prišlo nikako tozadevno vprašanje in seveda tudi o kaki odklonitvi ne more biti govora.

„Ko gosp. Minas odhaja...!“ Pod tem naslovom smo prejeli: Ker se je že „Piccolo“ na tako ganljiv način poslovil od sedaj odhajajočega ravnatelja c. kr. javnih skladišč ter ga koval v deseta nebesa, navajajoč vse njegove močne in nemožne vrline in prednosti, bodi dovoljeno tudi nam, da si malo od bližje ogledamo to s pozorišča javnega življenja izginjajočo osebnost. Priznavamo, da je g. M. — kakor dober znanec in prijatelj sedaj v mestu tržaškem vladajočih krogov — šel le-tem vedno na roko in da je tako indirektno tudi deloval za povzdigo trgovstva. Ali povdariti moramo, da je tisti duh, ki je vladal za časa, ko je bilo podjetje javnih skladišč še pod magistratom, prevelav vse njegovo delovanje tudi v novjšem času. Razmere med uradništvom so tako razdrapane, dabi hujše ne mogle biti. Vse delo se razvija brez kake prave direktive, brez pravega reda. Tudi različno to-mačenje urnika, preveč dela na eni in nikako delo na drugi strani, je vzrokom vedno naraščajoči nezadovoljnosti med službujočim uradništvom.

Pod njegovim vodstvom je bilo kruhoborstvo in protekcija v najlepšem cvetju. In v tem pogledu ima „Piccolo“ popolnoma prav. Bil je mnogim več nego oče, ker mnogo uradnikov, ki bi po svojem znanju in sposobnosti ne bili prišli nikoli do takih mastnih sinekur in plač, imajo samo njega zahvaliti na tem, kar so! In medtem ko so izobraženi in vredni kompetenti čakali leta in leta, da bi bili vsprejeti kakor praktkantje, so se polnili uradi pod roko z raznimi elementi, tudi takimi, ki so bili včeraj težaki v področju ravno istih skladišč. In to slepo hlantanje, to pomanjkanje kriterija pri jemanju novih moči, je že začelo dozorevati svoj žalosten sad. Pomanjkanje ne le strokovne, ampak vsake najprimitivnejše izobrazbe sploh pri dobrem delu sedanjega uradništva bo še leta in leta demoralizirajoče vplivalo na ostale uradnike in jim bo jemalo tisto veselje in dobro voljo, ki sta neobhodno potrebna za dober razvoj slehernega podjetja.

Vse te nedostatke pripisujemo torej več pomanjkanju energije od strani že priletnega ravnatelja in voščimo mu tudi mi srečno uživanje več nego zasluženega pokoja!

Dovoljujemo si pa tudi besedo do novega ravnatelja z nujno prošnjo, da bi bil bolj izbirljen in bolj pravičen pri spopolnjevanju prihodnjih izpraznjenih mest in pri bodočih pomaknjenjih v višje razrede. V prvi vrsti pa mu priporočamo, naj ima vedno pred očmi dejstvo, da to podjetje je državno podjetje, da imajo vse tukajšnje narodnosti enake pravice in da morajo imeti prisilici gotove od drž. zakonov predpisane kvalifikacije, naj bo to že v strokovnem ali jezikovnem pogledu in in da je tudi slovenski jezik tu — deželni jezik!

In ob tej priliki se obračamo tudi na vse naše trgovce z iskrenim pozivom, da bi se tudi oni začeli zavedati, da imajo pravico posluževati se svojega jezika, ko dajajo zasluzka lokalnim c. k. javnim skladiščem in da bi žnjimi dopisovali dosledno samo — slovenski!

V obrambo. Lastnik nove lekarne v ulici S. Cilino (pri sv. Ivanu) nas prosi, naj z ozirom na notico, kjer se mu je očitilo, da ni otvoritve lekarne naznanil tudi v slovenskem jeziku, navedemo, da je otvoritev naznanil med oglasi treh slovanskih listov! Italijanski plakati so bili namenjeni le za ulice doli proti mestu in so bili le po pomoti prilepljeni tja gori proti sv. Ivanu. Za to svetoviansko okrožje so že naročili slovenski plakati. Posebno pa se naglašja, da si je lastnik že dosedaj pridobil toliko znanja slovenščine, da se bo mogel v lekarni sporazumevati s slovenskimi strankami. Vsaka politika ali narodna pristranost bo izključena iz lekarne.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za sv. Marijo Magdaleno zgor. in spod. vabi 1. letni občni zbor, ki bo v nedeljo, dne 9.

aprila 1911 ob 4. uri popoldne v gostilni „Gosp. društva“ („pri Tirolcu“). — Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Posamezni nasveti in predlogi. 5. Volitev novega odbora.

„Občni zbor koles. društva „Balkan“ se je vršil dne 26. marca t. l. in je bil precej dobro obiskan. Soditi po debatah, se člani živo zanimajo za društvo.

Tajnik g. Rože je poročal o dogodkih v društvu in je posebno naglašal, kako je vlada iz strahu pred Italijani prepovedala cestno dirko Kanal—Trst. Na društveni dirki je bil član Josip Benko proglašen definitivnim društvenim prvkom. V minoletem letu je nemila smrt ugrabila člana in boritelja na sportnem polju Edvarda Rusjana, ki je smrtno ponesrečil v Belemgradu. Slava njegovemu spominu!

Društvo je imelo v minoletem letu 1357 K prometa in je društveno premoženje narastlo na K 903.02.

Predlagani spremembi pravil, oziroma dodatku k pravilom, so zborovalci potrdili. Za sestavo novega odbora sta bili predlagani dve listi; oficijelna po volilnem odseku, druga pa zasebna, ki pa je propadla. Izvoljeni so bili: predsednikom Leopold Pegan, podpredsednikom Anton Peric, tajnikom Josip Rože ml., njegovim namestnikom Anton Bavčar, blagajnikom Silvester Marc, njegovim namestnikom Viktor Bavčar, rediteljem Josip Benko, njegovim namestnikom Viktor Bavčar, pregledovalcem računov Josip Muha in Fran Rebula.

Na to je bil na predlog člana VI. Trnovca Branko Polić imenovan častni članom v zahvalo za velike zasluge, ki si jih je stekel za društvo. Dalje je bila izrečena zahvala g. dr. Pertotu za zdravniško pomoč povodom dirk. Na predlog čl. Rožeta je zbor izrekel zahvalo dosedanjemu predsedniku VI. Trnovcu, ki je skozi dve leti vodil društvo. Slednjič je zbor zahvalil „Tržaško podporno in bralno društvo“, ki je društvu prepuščalo svojo dvorano, ter vse druge, ki so kakor sibodi podpirali kolesarsko društvo.

Tržaška mala kronika.

Šahovska partija na oceanu potom brezličnega brzjoja. Štiri dni po odhodu iz Rio de Janeiro sta parnika Austro-Amerikane „Laura“ in „Francesca“, ko sta plula ob ekvatorju, stopila v brezlično brzjojavno zvezo in je bila dogovorjena šahovska partija, ki naj bi se s pomočjo brezličnega brzjojava igrala skupno na obeh parnikih. — Na „Lauri“ sta bila igralca knez Windisch-graetz, poveljnik kapitan Gerolimich, angleški polkovnik Cardne in g. Wänschek, dočim so protigrallci na „Franceschi“ bili poveljnik kapitan Prigel, dr. Dubrova in pasazir dr. Knittfeld iz Berolina. Partija je trajala dva dni. Zmagala je „Laura“.

Umrli in pokopani na visokem morju. Dne 10. minolega meseca je parnik Austro-Amerikane „Laura“ odplul iz Buenos-Aires v domovino. Med izseljenci na parniku se je nahajal 35-letni Anton Carrano iz Amalfija, ki je radi tuberkuloze umrl, in sicer blizu Kanarskih otokov. Z običajno mornarsko ceremonijo je bilo njegovo truplo spuščeno v morje.

Izseljenci na povratku. Prepovedajšnjem sta priplula v Trst parnika Austro-Amerikane „Martha Washington“ iz New-Yorka s 525 pasazirji in parnik „Laura“ iz Buenos-Airesa s 101 potnikom, vsi večinoma izseljenci na povratku.

Volkovi za izseljence. Blizu izseljenškega doma sta bila včeraj aretirana neki Bosanec in neki Dalmatinec radi suma, da sta hotela na običajen način izsiliti denar iz žepov emigrantov.

Ciganska bitka. Predsinočnjem je bil na reški cesti nad železniško progo grozen krik. Cigani so se med seboj pretepali, da je bilo joj. Štirje so bili aretirani, dočim so drugi ušli.

Samomor. V minoli noči okoli polnoči se je na obrežju pred Lloydovo palačo ustrelil neki mlad človek, star približno 25 let in se nato vrغل v morje. Izvlekli so mrtvega iz vode. Po unanosti je moral biti natak. Stanoval je dva dni pri „Abbodanzi“. Njegove identitete še niso mogli ugotoviti ker niso našli pri njem nikakih dokumentov. — Truplo so spravili v mrtvašnici pri sv. Justu.

Nadzornik tobačne režeje na Dunaju gospod Alojz Hlavaček, prej ravnatelj tobačne tovarne v Ljubljani je včeraj nenadoma umrl.

Koledar in vreme. — Danes: Izidor, škof. — Jutri: Vincencij Ferrer, spoz.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 13.5° Cels. — Vreme včeraj: deževno.

— Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja jasno. Tendencia za dež. Zelo vroče.

Društvene vesti.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico ima svojo odborovo sejo v četrtek ob 5. in pol uri popoldne v društvenih prostorih ulica Giorgio Galatti št. 19. Predsednik.

Pevsko društvo „Trst“. Danes pevsko vaja za moški zbor. Vaje se vrše v društvenih prostorih ul. Squero nuovo št. 15. I. nadstr., točno ob 8. uri zvečer. Z ozirom na bližnji nastop 30. t. m. se prosi točne in polnoštevilne udeležbe. Po pevski vaji

važen pogovor glede beneških predstav. Novi pevci dobrodošli!

Pevski zbor „Učit. društva“ ima pevsko vajo v četrtek 6. t. m. ob 5.30 pop. v navadnih prostorih. Ker vsled bližnjih praznikov žalibog, odpade več vaj in koncert ni več daleč, so pevke naprošene, naj se je udeležijo polnoštevilno in točno ob določenem času. Gosp. pevovodja namreč ne bo čakal, že z ozirom na redne in točne pevke.

Odbor trž. koles. društva „Balkan“ ima danes svojo sejo v kavarni „Minerva“ točno ob 8. uri zvečer. Taj. nik.

Trgovsko izobraževalno društvo priredi družinski večer v soboto dne 8. t. m. v društvenih prostorih ul. S. Francesco št. 2. Iz prijaznosti sodelujeta gospa in g. Dragotinovič.

Pevski zbor „Glasbene Matice“ v Trstu. Vse p. n. pevke in pevce zbora opozarjam, da se vrši II. veliki letošnji koncert že 29. aprila. Zato prosim rednega obiska na vajah. — Danes zvečer je vaja za moški zbor. Jutri v sredo pa za mešani zbor. Soprane in alte prosim, da pridejo že ob 7.30, moški pa ob 8. — Pevovodja.

Veselični odsek „Trgovsko-izobraževalnega društva“ ima danes zvečer sejo ob navadni uri.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

VERDI. — Repriza Wagnerjeve opere „Mrak bogov“.

POLITEAMA ROSSETTI. Danes se ponovi satirična godbena revija „Turlupineide“. Pripravlja se Leharjeva opereta „Ciganska ljubezen“, ki bo prvič vpriporjena v Trstu. EDEN. Varijetetna predstava.

DAROVL

Za stavbent sklad slov. šole so plačali za april uradniki I. skupine 40.84 K. Protidrobničar pa za 37.—40. teden 10 K. — Srčna hvala!

— Za Ciril-Metodov ples so nadalje darovali gg.: Ferd. Karis, Gorica K 5, Anton Ziberna, Trst K 5, Fran Fonda, Trst K 4, Anton Lenassi, Trst K 4, obitelj Ilesič, Starigrad K 4, Anton Jaklič, Trst K 6, Slovenska Čitalnica, Škedenj K 10, Anton Vatovec, Trst K 6, Ive Sprachmann, Kastav K 4, Ivan Bianzani, Trst K 4, Občinski urad, Opatija K 20, Josip Zwitter, Trst K 4, J. Pertot, Rojan K 4, Fran Nemec, Nabrežina K 4, Hamilkar Vodopivec, Trst K 4, Ivan Vrščaj, Trst K 2, Ivan Cibic, Trst K 2, Kornelji vit. Goriup, Trst K 20, g. Pavla Gržina, Trst K 5, pevsko društvo „Prešeren“, Boljunc K 5.

— O priliki nedeljskega shoda v „Narodnem domu“ nabral je na krožniku trgovski učenec Josip Žižmont za novo poslopje slov. šole v Trstu K 22.30. Drugi pridni nabiralec Jemec Anton, kovaški vajenec, nabiral je v isti namen z C.-M. pušico. Pridnima mladeničema vsa čast!

Vesti iz Goriške.

V Koprivi na Krasu prirede tamnošnji mladeniči dne 30. aprila poidanji ples pri znani gostilni Zega.

x Gradeški hospic. Dotični odbor opozarja, da bo sprejetih tudi letos brezplačno 50 ubogih otročičev, ki so škrofulozni in so pristojni na Goriškem.

x V Serpenici žagi so ustanovili novo podružnico deželne zavarovalnice.

x V Črničah je sklenil „Sokol“ gradnjo lastnega telovadnega doma.

x Razpisana služba. Pri deželnem odboru je razpisana služba deželnega kancelarja v X pl. razredu. Prošnje je vlagati do 1. maja.

Vesti iz Istre.

Iz Pazina. „Hrvatska čitaona“ v „Narodnem domu“ je jedino shajališče za inteligencijo pazinskih Hrvatov, ako hočejo priti v družbo. Zato ne moremo umeti najprej, kako more inteligentni človek živeti brez družbe, a v drugo, kako da ne prihaja v društvo, kjer ima prilike za delo za svoj narod. Kajti v čitaoni je združenih 5 dru-

ZAHVALA.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja povodom britke smrti naše nepozabne soproge in matere

Marije Petrič

izrekamo vsem najtoplejšo zahvalo. V prvi vrsti se zahvaljujemo g. dr. Bileku v Podgradu in gosp. dr. Mavriciju Rusu v Ljubljani za njihovo požrtvovalnost glede dolgotrajnega zdravljenja naše predrage ranjke.

Posebno se tudi zahvaljujemo gg. c. kr. uradnikom tukajšnje sodnije, davkarije, c. kr. zemljišterstva, c. kr. notarijata, c. kr. orožništva, nadalje darovateljem krasnih vencev in sploh vsem, ki so pokojnico v tako častnem številu spremili k večnemu počitku.

PODGRAD, dne 2. aprila 1911.

Zaljujoči ostali.

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje gosp. dra. R. Rosenthal

vodje zdravilišča „Hacking“ na Dunaju

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Podpisani jako rad potrjujem, da sem rabil na tukajšnjem zdravilišču pri malokrvnih in rekonvalescentih z dobrim vspehom Vaše ŽELEZNATO KINA-VINO SERRAVALLO (Vino di China Ferruginoso Serravallo).

DUNAJ, 11. novembra 1907.

Dr. ROSENTHAL.

Na obroke! **JAKOB DUBINSKY** Na obroke!
TRST — ulica dell' Olmo št. 1, II. nadstropje — Trst
Velika izbira izgotovljenih oblek za gospode in manufakturnega blaga
ter moške in ženske suknje. 107
UGODNI POGOJI ZA PLAČILA NA OBROKE. Cene brez konkurence.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák | V. Tuscher

: zobozdravnik : koncesij. zobni tehnik

... TRST ...

ulica della Caserma št. 13, II. n.

G. De Vecchi & S. Skerl

nasledniki A. FONDA

Trst, ulica del Bosco št. 17, Trst

zaloga ovsa

klaje in otrobov.

SENO prve vrste po 7 K. Oves Ben po 17 K. Detelja po 7.50. Ogrski oves po 19 K. Otrobi „V“ po 15.50 K. — Po 100 kilogramov na malo za razprodajo

VELIKI KINEMATOGRAF „BELVEDERE“

TRST — ulica Belvedere št. 10 — TRST

V torek 4., v sredo 5. in v četrtek 6. aprila:

1. Topništvo na konju, po resnici. — 2. Na Holandsko, po na- **VOLKULJA, drama.** 4. Bartolinijeva razbur-ravi. 3. **jenja, komična šala, smeh.**

NB. V petek velik dramatičen večer z eno uro trajajočim programom.

„KODAK“

Bogata izbira fot. aparatov vsake vrste.

— ZALOGA — 396

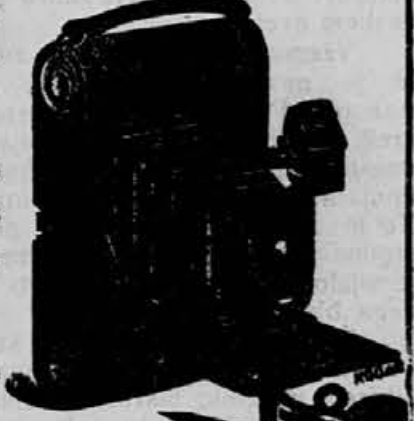
aparator films, stekla za fotografiranje itd.

glasovite svetovne tvrdke KODAK.

R. BUFFA - Trst, Corso št. 2.

EDINI ZASTOPNIK

GLASOVITE TVRDKE „LA LUMINOSA“ V GENEVI.

Čevljarska zadruga v Mirnu

pri Gorici

Prodajalnica čevljev v Trstu via Barrlera vecchia 38

naznanja P. N. občinstvu v mestu in okolici, da ima vedno v svoji prodajalni **VELIKO IZBERO** vsakovrstnih čevljev za gospode, gospe in otroke. Dobi se tudi močne čevlje za delavce in težake vsake vrste in lastnega izdelka. Sprejemajo se naročila po meri in tudi vsakovrst. poprave. Zadruga izdeluje čevlje tudi za c. kr. vojno armado v popolno zadovoljstvo.

Golufija v blagu in izdelovanju je izključena.

Priporoča se torej slavnemu občinstvu in okolici v slučaju potrebe, da ne zamude priti v nje prodajalno.

78

Prodajalna v Trstu, via Bar. vecchia 38

Prodajalna v Trstu, via Bar. vecchia 38

štev, ki delujejo v prosep narodne prosvete.

Tu je dela za vsakogar. Uvaževanje vse to in pridodavši, da našemu narodu treba še mnogo pouka in mnogo vspodbujanja, da pride do narodno zavesti, pravimo, da ima smrti greh oni, ki bi po svojih sposobnostih in svojem položaju mogli koristiti, a — noče in se ne meni za to, da bi vršil svojo sveto dolžnost, marveč se radi malenkostnih ali nikakih razlogov izogiblje rečenega društva. Da ta bolezen ne postane kronična, treba žnjo v javnost, da bodo oni ljudje opozorjeni, da njihov štrajk ni nikakor na svojem mestu v našem Pazinu. Kje na Dunaju ali med Nemci ne bi se opazalo tega, ali pri nas je kaj takega atentat na našo narodnost. — Poizvedoval sem o razlogih, zakaj ti ljudje ne prihajajo v čitalnico, ali zastoj — ni jih! Ali došel sem do rezultata, da od 16 profesorjev in učiteljev na našem hrvatskem gimnaziju, prihaja le 9 v čitalnico. Niti gosp. občinski zdravnik ne prihaja. To je veliko zlo na hrvatski Pazin in narodno stvar. Sapienti sat!

Iz Lazareta. Neki podlež si je drznil z odprtimi anonimni pismi nadlegovati naše pošteno občinstvo ter napadati naše dijaštvo in g. učitelja. Da je dotični nesramen lažnik, je razvidno že istega, da se boji stopiti z jasnim obrazom pred ljudi in skrbno skriva svoje ime. Ako ima omenjeni toliko poguma, da širi okoli nesramne laži, naj ima tudi toliko poguma, da pove svoje ime! Pokaže naj svoj obraz, da mu bodo mogli oni, na katere merijo ta pisma, posvetiti enkrat za vselej z jasno resnico v krmililce, za pravico ljube zapre oči!

Razpisana služba — V c. kr. moški kaznilnici v Kopru je razpisana služba nadpaznika.

Druge slovenske dežele

Tujski promet v Ljubljani. Meseca marca je došlo v Ljubljano 4938 tujcev; 784 več nego meseca febr. in 84 več nego meseca marca lanskega leta.

Umrli je v nedeljo po dolgotrajni bolezni g. Jakob Žumer veleindustrialec v Gorjah na Gorenjskem. Star je bil 68 let. Pokojnik je bil 41 let občinski odbornik in 27 let tudi župan.

Iz Trbovelj 31. 3. Dne 27. marca so tu aretirali 28-letnega delavskega paznika Hedrijana Cvetana iz Makedonije, ker je podjetniku Suligoju poveril 3000 K. Tudi delavcem — Makedoncem — je neopravičeno odtezal od plačila po 5 K na mesec. Svote ni možno več ugotoviti, ker je mnogo delavcev, ki so trpeli škodo, že odpotovalo v svojo domovino. Cvetan je bil svedočno tudi mej ustaši na turško-grški meji ter je tudi od tam zasledovan radi umora.

Ko so orožniki in redarji odveli Cvetana v zapor, v Laški trg, so njegovi sorojaki Makedonije klicali „živio!“ in: notri z lumpom! Cvetan je hudo oškodovan podjetnika in delavce.

Trbovlje dobe električno razsvetljavo. Na tem se imajo zahvaliti g. šolskemu nadzorniku in županu Vodušku, ki se je mnogo trudil za razsvetljavo vasi in ceste.

Pred nekoliko dnevi smo videli nekaj čudnega: kako namreč tukajšnji načelnik redarjev vodi nemške agente od trgovine do trgovine. Morda zato, ker je sam Nemec? O ne. Le zagrižen nemškutar je, ker Nemec nikdar bil ni.

Razne vesti.

x Kako nastajajo mode. Zanimivo je, kako so nastale razne mode na Angleškem, odkoder so se prenesle skoro po vsem modernem svetu.

Vzemimo n. pr. modo zavijanih hlač, ki je nastala nekega dne pri dirkah v Askotu. Princ Edvard, poznejši angleški kralj, je bil posetel neko konjarno. Da si ni onesnažil hlač, si jih je zavijal. Prišedši iz konjarne je bil pozabil zravhati si hlačnika. To je zadoščalo: pol ure pozneje je na stotine gignov nosilo zavijane hlače, da si je sijalo toplo solnce in ni bilo niti sledi kakega blata.

Tudi sedanja angleška kraljica-mati je večkrat nehoti vplivala na modo. Nekoč je odvezla malemu, takrat sedemletnemu vojvodi York palčko iz rok, ker je svojim sestricam nagaal žnjo. Obdržala je palčko v roki tudi pri promenadi v parku. To je zadoščalo: najelegantnejše mis so začele pri promenadah nositi palčke v rokah!!

V Londonu je običaj, da se nosi palico samo po dnevi, ker je tudi kralj zvečer ni nosil.

Koje l. 1895 vladala na Angleškem agrarna kriza, je nastala moda, da se je elegantni svet vozil izključno samo v vozovih tretjega razreda; seveda so bili vsi oblečeni po najnovejšem kroju.

Kmetje so debelo gledali, ko so se v njih družbi vozili bogatini, lordi, vojvode in finančni krezl.

Slična moda je zavladala na Francoskem drugega dne po izbruhu nekega

velikega finančnega kraha. — Najboga-tejši ljudje so hodili kakor reveži na nekak „golaž“ in so se oblačili v ponošene obleke.

Za Bogišičev spomenik.

Potpisani odbor za podignuće spomenika neumrloemu Valtazaru Bogišiču obelodanilo je krajem 1909. godine proglas na naš narod hrvatskog i srbskog imena u svrhu sakupljanja priloga, kako bi isti spomenik bio „dostojniji i naroda, koji ga diže i imena što nosi.“

Prilozi, koji su do sada stigli niju su ni iz daleka dovoljni, da se spomenik podigne, a zastoj u daljem stizanju doprinosa ne daje nam nikakve nade, da bi smo na skoro mogli ostvariti plemenitu zamisao: podignuće spomenika, koji će da bude „simbol narodne ljubavi“ i „tumač narodne blagodarnosti“ prema velikom i zaslužnom narodnom sinu

Valtazaru Bogišiću.

Zato potpisani odbor, blagodareći svim dojakosnjim rodoljubnim doprinositeljima, koji su svoj prilog poslali, još jednom apeluje na sve ostale rodoljube, koji znadu da cijene zaslužne narodne sinove, da se sa prilozima odazovu, pa da tako što prije vidimo ostvarenu našu namjeru, čim ćemo se vidno i dostojno odužiti velikome Valtazaru Bogišiću.

Prilozi neka se šalju na blagajnika odbora g. Gjura Bijelića u Cavtatu.

Cavtat-Dubrovnik o Uskrsu 1911.

ODBOR

za podignuće spomenika V. Bogišiću.

Mole se i ostale naše novine, da bi prenijele ovaj proglas.

Jakob Klemenc

c. kr. orožnički nadporučnik

Ana Schmid

poročena.

Zadar, 1. aprila 1911.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besede. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stot. Plača se takoj in sicer. oddelku.

Znana oseba, ki je v nedeljo v gledališču vzela dežnik, naj ga prinese vratarici Narodnega doma, sicer... 606

Spretna šivilja vzame v delo obleke po kroju in perilo po nizkih cenah. Belvedere št. 65. I. 608

Išče se prodajalko za tobakarno, vešča slovensčine in italijanščine. Naslov ul. Giov. Boccaccio 14, III. vrata levo. 60

Državni uradnik, jako resen značaj, se želi seznaniti s starejšo gospico ali vdovo brez otrok, v svrhu prirejanja skupnih izletov. V slučaju medbojnega sporazumljenja zakon ni izključen. S. mo resne ponudbe naj se pošljejo pod naslovom „Vzajemnost“ na ins. oddelku lista Edinost. 617

Kdor hoče kupiti gostilne, kavarne, prodajalnice likerjev in druga podjetja, najemšine hiš, dvorcev, v mestu in zunaj, naj se obrne s polnim zaupanjem na Hermana Kolaršič, Caffè Corso 9-11, 3-6. Telefon št. 825. 567

Albanija in Albanci. Spisal: Niko Ninič. Cena 20 vin. Albansko vprašanje je zopet na dnevnem redu in dežela v revoluciji. Kogar torej zanima ta čudna dežela, naj kupi gori omenjeno zanimivo brošurico, ki se dobi v vseh slov. knjigarnah. 717

Redka prilika. Šivalni stroji nabavljeni na dražbi po izjemnih cenah. Singer za družino 62 kron, zelo fin, modern in uporabljen za vsa o dela kakor tudi za vezene, s šestimi predalčki, ugibljava miza kron 160, druga vrsta bolj enostavna tudi za vezene kron 100. Jamčijo se za tri leta. Via S. Caterina št. 7 na dvorišču. 593

Natakar za kavarno 26-leten lepe zunanosti, govori: slovensko, italijansko, nemško in srbo-hrvatsko, želi premenjati sedanjo službo. Eventualne ponudbe pod: „Spreten“ poste restante Gorica. 599

Nagrada 20 kron dobi ona oseba, ki bi bila v stanu dati natančne informacije ali pa ako je prejela v ulici Zonta št. 5 mlado psico orehove barve, na gobcu bele lise. Prepustila bi žival, samo da ve kje se nahaja. 598

Jajca furlanska po K 6-60, štajerska po K 5-20 sto komadov. Trst, ulica Giosue Carducci 40, v dvorišču, Nazarij Čok. 598

Veliko množino hrastovega lesa za ladje otesanega in okroglega v vsaki velikosti prodajem. Josip Puhalič, Lanišče (Istra). 596

Poskusite FI-GOVO KAVO „Salutin“ ki je najfiniji in najzdravejši kavni pridelatek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. 6000

Vozno podjetje

Tvrđka Ant. Schepitz

Naročajo se vozovi:

Piazza Stazione št. 5, telefon 1441.

Barkovlje, telefon št. 1023.

Antonio Dobner

— urar in zlatar —

sodni izvedenec

se je preselil v ul. DELLE POSTE 3 vogal Torre bianca (TOBARKARNA)

Sprejema vsakovrstne popravke PO ZMERNIH CENAH Z JAMSTVOM.

Zaloga belega in črnega

vina

JOSIP PERTOT

Barkovlje - Trst. 225

Trst, Piazza Carlo Goldoni št. 2.

Pijače naravne in prve vrste. Časopis in ilustracije. POSTREŽBA TOČNA.

Za obilen obisk se najtopleje priporoča

FRANJO MARINŠEK.

Trst, Piazza Carlo Goldoni št. 2.

Pijače naravne in prve vrste. Časopis in ilustracije. POSTREŽBA TOČNA.

Za obilen obisk se najtopleje priporoča

FRANJO MARINŠEK.

Trst, Piazza Carlo Goldoni št. 2.

Pijače naravne in prve vrste. Časopis in ilustracije. POSTREŽBA TOČNA.

Za obilen obisk se najtopleje priporoča

FRANJO MARINŠEK.

Trst, Piazza Carlo Goldoni št. 2.

Pijače naravne in prve vrste. Časopis in ilustracije. POSTREŽBA TOČNA.

Za obilen obisk se najtopleje priporoča

FRANJO MARINŠEK.

Trst, Piazza Carlo Goldoni št. 2.

Pijače naravne in prve vrste. Časopis in ilustracije. POSTREŽBA TOČNA.

Za obilen obisk se najtopleje priporoča

FRANJO MARINŠEK.

Trst, Piazza Carlo Goldoni št. 2.

Pijače naravne in prve vrste. Časopis in ilustracije. POSTREŽBA TOČNA.

Za obilen obisk se najtopleje priporoča

FRANJO MARINŠEK.

Trst, Piazza Carlo Goldoni št. 2.

Pijače naravne in prve vrste. Časopis in ilustracije. POSTREŽBA TOČNA.

Za obilen obisk se najtopleje priporoča

FRANJO MARINŠEK.

Trst, Piazza Carlo Goldoni št. 2.

Pijače naravne in prve vrste. Časopis in ilustracije. POSTREŽBA TOČNA.

Za obilen obisk se najtopleje priporoča

FRANJO MARINŠEK.

Trst, Piazza Carlo Goldoni št. 2.

Pijače naravne in prve vrste. Časopis in ilustracije. POSTREŽBA TOČNA.

Za obilen obisk se najtopleje priporoča

FRANJO MARINŠEK.

Razstava: pohištva

VEDNO V ZALOGI: moderne in gospodke spalne sobe in jedilnice iz amer. orehovine, hrastovine in mahagonije; pisalne mize in obešalniki za obleke. Prodaja po konkurenčnih cenah. Via Madonna del Mare št. 6

REZBARSKA DELAVNICA.

Bogomil Pino

bivši urar v Sežani

ima svojo novo prodajalno

UR

v TRSTU ul. Vine. Bellini št. 13 ..

nasproti cerk. sv. Ant. nov. VERIŽICE

po tov. cenah

Edina slovenska

knjigoveznica

ANTON REPENŠEK, Trst, ul. Cecilla 9

Izdajuje vsakovrstna knjigoveška priprava in fina dela PO KONKURENČNIH CENAH.

Dr. Fran Korsano

Specijalist za sifilitične in kožne bolezni ima svoj

AMBULATORIJ

v TRSTU, v ulici San Nicolò tev. 9 (nad Jadransko banko).

Sprejema od 12. do 1. in 5.1/2 do 6.1/2 pop

1-nadstropna hiša

nad ulico Rosetti, z vrtom pred

in dvoriščem z vodnjakom zadej

hiše in najkrajnjim razgledom

na vse mesto tja do Miramara

na eno in do Pirana na drugo

stran, kakor nalašč za one,

ki nočejo biti oddaljeni od

mesta, a vendar uživati mir

dežele — je na prodaj a i

pa se odda v najem. —

Povprašati je v uredništvu.

TRVDKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, Via S. Giovanni 16, 1.

TELEFON 251 Rom. II.

(zraven restavracije „Cooperativa“ ex Hacker)

Prodaja na mesečne ali tedne obroke

obleke in površnike za moške

perilo itd po dogovornih cenah.

POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v I. nad.

Čevljarnica „Alla Sartorella“, Trst

VIA BARRIERA VECCHIA ST. 10 (NASPROTI SLADČOARNE GATTI)

Velika izbira vsakovrstnih čevljev za moške, ženske in otroke. — Blago izvrstno in cene zmerne.